Lieta Nr.11520129306/K29-44/14

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā, 2014.gada 28.janvārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese Ieva Kulagina
ar sekretāri Egiju Žaugri
tulku Jekaterinu Smirnovu
piedaloties prokuroram Artim Zariņam
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā apsūdzēta

/pers. B/, personas kods /personas kods/,

par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā.
Tiesa, izvērtējot visus krimināllietā esošos materiālus un tiesas sēdē iegūtos pierādījumus,

konstatēja

/pers. B/ pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, vadot transportlīdzekli, kā rezultātā nodarīja cietušajai smagus miesas bojājumus, kas izraisīja viņas nāvi.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos: 2006.gada 7.decembrī ap pulksten 20.20 /pers. B/ vadīja automašīnu BMW 525, valsts reģistrācijas numura zīme /TL numurs/, un brauca ar to Rīgā, pa Lubānas ielu no Ilūkstes ielas puses Slāvu loka virzienā.

Tuvojoties ar ceļa zīmēm 530. un 531. apzīmētai neregulējamai gājēju pārejai, kas atrodas pirms krustojuma ar Slāvu loku, /pers. B/, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 4.punkta, 10.punkta, 113.punkta un 159.punkta prasības, neizpildīja šo noteikumu prasības, nerīkojās tā, lai neradītu satiksmei bīstamu situāciju, savlaicīgi nesamazināja savu braukšanas ātrumu un neapturēja automašīnu pirms gājēju pārejas, lai dotu ceļu gājējai /pers. D/, kura šķērsoja brauktuvi pa gājēju pāreju no kreisās uz labo pusi attiecībā pret automašīnas kustības virzienu, bet turpināja kustību uz priekšu, kā rezultātā ar automašīnas priekšējo daļu notrieca minēto gājēju.

Minēto Ceļu satiksmes noteikumu prasību pārkāpumu un uzbraukuma rezultātā /pers. B/ nodarīja cietušajai /pers. D/ smagus miesas bojājumus, kas izraisīja viņas nāvi – trulu galvas traumu ar galvaskausa kaulu lūzumu, asinsizplūdumu zem mīkstiem smadzeņu apvalkiem un smadzeņu vielas sasitumu, kas sarežģījās ar galvas smadzeņu tūsku.

/pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētā /pers. B/ sevi par vainīgu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 260.panta otrās daļas neatzina, cietušās /pers. G/ (/uzvārds/) pieteikto kompensāciju par morālo aizskārumu EUR 28457,44 (Ls 20000) apmērā neatzina.

Sakarā ar to, ka apsūdzētā tiesas izmeklēšanā izmantoja savas tiesības neliecināt, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 4.punkta un 503.panta ceturtās daļas nosacījumiem, tiesas izmeklēšanā nolasītas liecības, kuras apsūdzētā /pers. B/ sniedza pirmstiesas kriminālprocesa laikā.

2006.gada 12.decembrī nopratināta kā persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess, /pers. B/ liecināja, ka 2006.gada 7.decembrī ap pulksten 20.20 vadīja automašīnu BMW 525, valsts reģistrācijas numura zīme /TL numurs/, brauca Rīgā, pa Lubānas ielu, Slāvu loka virzienā, pa pirmo kustības joslu, ar ātrumu apmēram 20 – 30 km/st. Gan viņai priekšā, gan blakus joslā tajā pašā virzienā brauca citi transportlīdzekļi. Tuvojoties neregulējamai gājēju pārejai, viņa samazināja kustības ātrumu, pārliecinājās, ka gājēju pārejas tuvumā nav gājēju, turpināja kustību Slāvu loka virzienā. Šķērsojot gājēju pāreju, sāka skatīties pa kreisi, lai pārliecinātos, vai pa Slāvu loku brauc transportlīdzekļi, redzamību viņai traucēja transportlīdzekļi, kas atradās otrajā kustības joslā. Kad pagrieza galvu atpakaļ, negaidot savas automašīnas priekšā labajā pusē ieraudzīja gājēja siluetu. Paspēja nospiest automašīnas bremžu pedāli un pagriezt stūri pa kreisi, taču tūlīt pat notika uzbraukums gājējam, sitiens bija pa gājēja ķermeņa labo pusi. Pēc uzbraukuma gājēja uzkrita uz automašīnas dzinēja pārsega, pēc tam gar automašīnas labo sānu daļu nokrita uz brauktuves. Viņa savu automašīnu apturēja blakus notriektajai gājējai. Kāds no apkārtējiem izsauca Ātrās medicīniskās palīdzības un Ceļu policijas darbiniekus. Norādīja, ka nevar pateikt, no kuras puses gājēja šķērsoja brauktuvi, kā arī to, kāds bija gājējas pārvietošanās temps. (1.sējums 13. – 14.lietas lapa)

2007.gada 15.augustā nopratināta papildus kā persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess, /pers. B/ norādīja, ka apstiprina savas iepriekš sniegtās liecības. (1.sējums 56.lietas lapa, tulkojums 57.lietas lapa)

2008.gada 22.februārī nopratināta papildus kā persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess, /pers. B/ liecināja, ka redzēja gājēju līdz uzbraukumam, kad viņas automašīna BMW atradās uz gājēju pārejas vidus. Gājēja no viņas automašīnas priekšdaļas atradās 5 – 6 metru attālumā un izskrēja gar automašīnu, kas atradās kreisajā joslā. (1.sējums 80. – 81.lietas lapa, tulkojums 82.lietas lapa)

2009.gada 3.jūnijā nopratināta papildus kā persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess, /pers. B/ uz jautājumu, vai viņa atceras, kāds transportlīdzeklis viņai traucēja redzamību un atradās kreisajā kustības joslā, atbildēja, ka kreisajā kustības joslā atradās mikroautobuss, vairs neatceras, vai šis mikroautobuss stāvēja vai bija kustībā, kad viņas vadītā automašīna brauca tam garām pa labo kustības joslu. (1.sējums 117.lietas lapa)

2009.gada 3.novembrī un 2009.gada 10.novembrī nopratināta kā apsūdzētā, /pers. B/ norādīja, ka sevi par vainīgu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzīst, uztur savas iepriekš sniegtās liecības. (1.sējums 140. – 141., 143. – 144.lietas lapa)

Neskatoties uz to, ka apsūdzētā /pers. B/ savu vainu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina, viņas vaina noziedzīga nodarījuma

izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā, pilnā apmērā pierādīta ar tālāk sprieduma tekstā uzskaitītajiem tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem un krimināllietas materiāliem.

Ar cietušās /pers. G/ (/uzvārds/) liecībām tiesas sēdē par to, ka 2006.gada 7.decembrī viņas māsu /pers. D/ notrieca apsūdzētās /pers. B/ vadītā automašīna BMW. Māsai bija tikai 20 gadi, pēc ceļu satiksmes negadījuma viņa nodzīvoja trīspadsmit dienas, visu šo laiku bija komā, slimnīcā iestājās viņas nāve. Cietusī negadījuma vietā nebija, par izskatāmā ceļu satiksmes negadījuma izveidošanās apstākļiem neko liecināt nevarēja. Cietusī paskaidroja, ka māsa dzīvoja /adrese A/, kopā ar vecākiem, viņa gāja no tirdzniecības centra „Azur" pāri gājēju pārejai, tajā vietā nebija cita ceļa, pa kuru iet, jo apkārt bija dubļi. Šķērsojot šo gājēju pāreju, māsai bija jāpagriežas uz labo pusi dzīvesvietas virzienā, tas bija māsas ierastais maršruts, pa kuru viņa gāja vairākus gadus.

Ar liecinieces /pers. I/ pirmstiesas kriminālprocesa laikā sniegtajām liecībām, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 4.punkta nosacījumiem nolasītas tiesas sēdē, par to, ka viņa bija /pers. D/, kura gāja bojā ceļu satiksmes negadījuma rezultātā 2006.gada 7.decembrī, draudzene. Norādītajā datumā ap pulksten 20.20 lieciniece kopā ar draudzeni /pers. J/ gāja uz veikalu „Azur", kas atrodas pie Slāvu loka. Viņas šķērsoja Lubānas ielas neregulējamo gājēju pāreju un pēc tam gāja uz otro gājēju pāreju, kas atrodas Krustpils ielā. Pa ceļam satika draudzeni /pers. D/, kura ar iepirkumu maisiem nāca no veikala „Azur", no Krustpils ielas puses, Lubānas ielas virzienā. Viņas sasveicinājās, pēc tam turpināja savu ceļu. Tās pašas dienas vakarpusē lieciniece uzzināja, ka /pers. D/ ir notriekta ar automašīnu Lubānas ielas un Slāvu loka krustojumā. (1.sējums 23., 60. – 61., 128.lietas lapa)

Ar liecinieces /pers. J/ pirmstiesas kriminālprocesa laikā sniegtajām liecībām, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 4.punkta nosacījumiem nolasītas tiesas sēdē, no kurām redzams, ka tās ir analoģiskas liecinieces /pers. I/ pirmstiesas kriminālprocesa laikā sniegtajām liecībām. (1.sējums 62. – 63., 129.lietas lapa)

Ar liecinieka /pers. K/ liecībām tiesas sēdē par to, ka viņš 2006.gada 7.decembrī sastādīja izskatāmā ceļu satiksmes negadījuma apskates protokolu un shēmu, kurā atzīmēja negadījuma vietā esošos izmērus. Krimināllietas izmeklēšanas gaitā tika nopratināts kā liecinieks, nopratināšanas laikā ar krustiņu nopratināšanas protokola pielikumā aptuveni atzīmēja automašīnas BMW atrašanās vietu, vadoties pēc sākotnējās negadījuma vietā sastādītās shēmas.

Ar liecinieka /pers. K/ pirmstiesas kriminālprocesa laikā sniegtajām liecībām, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punkta nosacījumiem nolasītas tiesas sēdē, par to, ka 2006.gada 7.decembrī pildīja Ceļu policijas jaunākā inspektora pienākumus. Pirms nopratināšanas lieciniekam uzrādīta ceļu satiksmes negadījuma shēma par 2006.gada 7.decembrī notikušo ceļu satiksmes negadījumu Rīgā, Lubānas ielā, pie Slāvu loka. Lieciniekam lūgts precizēt to, ka viņš shēmā ir atzīmējis automašīnas BMW atrašanās vietu attiecībā pret Slāvu loku, kurā ir piesaistījis automašīnas priekšējo kreiso daļu Slāvu loka turpinājumam, tāpat shēmā ir redzams, ka automašīnas priekšējā daļa praktiski atrodas uz Lubānas ielas braucamās daļas esošā brauktuves apzīmējuma Nr.930, kā arī lūgts uz kartes, kas izdrukāta no Rīgas Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas, parādīt vietu, kur atradās automašīna BMW attiecībā pret brauktuves apzīmējumu Nr.930 un Slāvu loka turpinājumu. /pers. K/ atzīmēja šo vietu un papildus paskaidroja, ka automašīnas BMW priekšējā daļa brīdī, kad lecinieks veica mērījumus ceļu satiksmes negadījuma vietā, atradās uz brauktuves apzīmējuma Nr.930. (1.sējums 118., 119.lietas lapa)

Ar 2006.gada 7.decembra apskates protokolu par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, kuru rezultātā noticis ceļu satiksmes negadījums, no kura redzams, ka 2006.gada 7.decembrī ap pulksten 20.20 Rīgā, Lubānas ielas un Slāvu loka krustojumā notika uzbraukums gājējam, kuru izraisīja pa Lubānas ielu braucoša automašīna BMW, valsts reģistrācijas numura zīme /TL numurs/, kuru vadīja /pers. B/. (1.sējums 6. – 9.lietas lapa)

Ar 2006.gada 21.decembra tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumu Nr.2816 (līķa ekspertīze), no kura redzams, ka /pers. D/ nāve ir vardarbīga, iestājās 2006.gada 20.decembrī no trulas galvas traumas ar galvaskausa kaulu lūzumu, asinsizplūdumu virs cietā smadzeņu apvalka, asinsizplūdumu zem mīkstiem smadzeņu apvalkiem un smadzeņu vielas sasitumu, kas sarežģījās ar galvas smadzeņu tūsku. Konstatētie miesas bojājumi radušies 2006.gada 7.decembrī ceļu satiksmes negadījuma apstākļos, gājējai /pers. D/ saduroties ar kustībā esošu automašīnu. Pirmreizējo sitienu ar automašīnas izvirzītajām daļām cietusī varēja saņemt pa labā augšstilba ārējo virsmu, atrodoties vertikālā vai tuvu tam stāvoklī. (1.sējums 25. – 29.lietas lapa)

Ar 2007.gada 16.aprīļa tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinumu Nr.07-543, no kura redzams, ka norādītajā ceļa situācijā uz automašīnas BMW priekšējās daļas deformācijām tika dzēsta kinētiskā enerģija, kas atbilst braukšanas ātrumam apmēram 25 – 30 km/st. Izejot no cietušās miesas bojājumu lokalizācijas un rakstura, cietušās atrašanās vietas pēc uzbraukuma, var secināt, ka gājēja brauktuvi šķērsoja no kreisās uz labo pusi. (1.sējums 31. – 33.lietas lapa)

Ar 2007.gada 27.februāra Ceļu satiksmes drošības direkcijas izziņu un tās pielikumu par to, ka saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 298.24. un 298.25.apakšpunktu, 530.ceļa zīmi uzstāda ceļa labajā pusē uz pārejas tuvākās robežas, bet 531.ceļa zīmi uzstāda ceļa kreisajā pusē uz pārejas tālākās robežas. Gājēju pāreja var būt ierīkota uz brauktuves leņķī, kas nav perpendikulārs ceļa garenasij un 530., 531.ceļa zīme jāuzstāda pie vietām, kur sākas 931.ceļa horizontālais apzīmējums, kas šajā gadījumā precīzi norāda gājēju pārejas robežas. (1.sējums 35., 36.lietas lapa)

Ar automašīnas BMW un ceļu satiksmes negadījuma vietas fotogrāfijām. (1.sējums 37. – 40.lietas lapa)

Ar neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukuma kartes Nr.522 kopiju, no kuras redzams, ka /pers. D/ guļ uz ielas blakus automašīnai, uz muguras, galva nedaudz pagriezta uz kreisajiem sāniem. (1.sējums 41. – 42.lietas lapa)

Ar 2007.gada 28.novembra tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinumu Nr.07-2156, no kura redzams, ka no ceļu satiksmes negadījuma modelēšanas rezultātiem redzams, ka pieņemot, ka automašīnas vadītāja brauca ar kustības ātrumu 30 km/st, ir secināms, ka uz kustības bīstamību viņa ir noreaģējusi aptuveni 9 metrus pirms bremzēšanas procesa uzsākšanas – automašīnas BMW priekšdaļai atrodoties uz gājēju pārejas vidusdaļas. (1.sējums 65. – 68.lietas lapa)

Ar 2008.gada 12.februāra protokolu par notikuma vietas Rīgā, Lubānas ielā pie Slāvu loka apskati, shēmu un pielikumiem. (1.sējums 72., 73., 74. – 79.lietas lapa)

Ar 2008.gada 15.maija tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinumu Nr.08-416, no kura redzams, ka automašīnas vadītāja uz kustības bīstamību noreaģēja aptuveni 3 metru attālumā no uzbraukuma brīža gājējai. Tātad automašīnai vadītājas reakcijas brīdī bija jāatrodas uz gājēju pārejas (automašīnas priekšdaļai bija jāatrodas aptuveni uz gājēju pārejas tālākās robežas, skatoties automašīnas kustības virzienā). (1.sējums 85. – 89.lietas lapa)

Ar 2008.gada 17.decembra kompleksās autotehniskās, medicīniskās ekspertīzes atzinumu Nr.08-1657/08-1669/63k, no kura redzams, ka ceļu satiksmes negadījuma mehānisms detalizēti aprakstīts iepriekšējās ekspertīzēs. Trieciena rezultātā gājēja nokrita ceļu satiksmes negadījuma shēmā fiksētā asins traipa rajonā. /pers. D/ norādītie miesas bojājumi radušies 2006.gada 7.decembrī ceļu satiksmes negadījuma apstākļos, gājējai saduroties ar kustībā esošu automašīnu. Pirmreizējo sitienu ar automašīnas izvirzītajām daļām cietusī varēja saņemt pa labā augšstilba ārējo virsmu, atrodoties vertikālā vai tuvu tam stāvoklī, pēc tam varēja sekot kritiens uz automašīnas motora pārsega ar sekojošu kritienu uz ceļa seguma, atsitoties ar galvas pakauša apvidu pret to. (1.sējums 96. – 99.lietas lapa)

Ar 2009.gada 10.jūlija tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinumu Nr.09-992, no kura redzams, ka, veicot precizējošu ceļu satiksmes negadījuma apstākļu modelēšanu, tika noteikts, ka uzbraukums gājējai ir noticis gājēju pārejas horizontālā apzīmējuma pašās beigās vai arī tūlīt aiz gājēju pārejas (automašīnas kustības virzienā skatoties). Pie norādītajiem apstākļiem, gājējai brauktuvi šķērsojot pa gājēju pāreju, automašīnas BMW vadītājai būtu

bijusi tehniska iespēja novērst uzbraukumu gājējai. (1.sējums 123. – 126.lietas lapa)

Eksperts/pers. M/ tiesas sēdē paskaidroja, ka šajā krimināllietā ir sniedzis vairākus tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinumus, kas savstarpēji atšķirās ar to, ka tika sniegti atšķirīgi sākotnējie dati par automašīnas BMW atrašanās vietu attiecībā pret gājēju pāreju. Eksperts apstiprināja 2009.gada 10.jūlija tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinumā Nr.09-992 norādītos secinājumus un papildus norādīja, ka uzbraukuma vieta gājējai bija gājēju pārejas horizontālā apzīmējuma pašās beigās vai tūlīt aiz tā. Tādējādi var secināt, ka gājēja gāja tieši pa horizontālo apzīmējumu vai līdz ar horizontālo apzīmējumu un uzbraukums gājējai varēja notikt uz gājēju pārejas vai tūlīt aiz gājēju pārejas.

Izvērtējot krimināllietā iegūto pierādījumu kopumu, tiesa atzīst, ka tas atbilst Kriminālprocesa likuma 124.panta piektās daļas nosacījumiem, proti, pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību. Pārbaudot pierādījumus krimināllietā, novērtējot tos no attiecināmības, pieļaujamības un ticamības viedokļa, tiesa atzīst, ka tie saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 127.pantu var tikt izmantoti kā pierādījumi un apstiprina /pers. B/ vainīgumu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā, izdarīšanā.

Tiesa uzskata, ka tiesas izmeklēšanas laikā ir konstatēts un pierādīts, ka /pers. B/ 2006.gada 7.decembrī ap pulksten 20.20 vadīja automašīnu BMW Rīgā, pa Lubānas ielu no Ilūkstes ielas puses Slāvu loka virzienā un, tuvojoties ar ceļa zīmēm apzīmētai, neregulējamai gājēju pārejai, kas atradās pirms krustojuma ar Slāvu loku, pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu 4., 10., 113. un 159.punkta prasības, nerīkojās tā, lai neradītu satiksmei bīstamu situāciju, savlaicīgi nesamazināja vadītās automašīnas braukšanas ātrumu un neapturēja automašīnu pirms šīs gājēju pārejas, lai dotu ceļu gājējai /pers. D/, kura šķērsoja Lubānas ielas brauktuvi pa gājēju pāreju no kreisās puses uz labo attiecībā pret /pers. B/ vadītās automašīnas kustības virzienu, bet turpināja kustību uz priekšu, kā rezultātā ar vadītās automašīnas priekšējo daļu uzbrauca gājējai /pers. D/. Tādējādi apsūdzētā uzbraukuma rezultātā /pers. D/ nodarīja smagus miesas bojājumus, kas izraisīja /pers. D/ nāvi.

Tieši šādu izskatāmā ceļu satiksmes negadījuma mehānismu apstiprina tiesas izmeklēšanas laikā pārbaudītie un augstāk sprieduma tekstā uzskaitītie rakstveida pierādījumi, kā arī cietušās /pers. G/ (/uzvārds/) tiesas izmeklēšanas laikā sniegtie paskaidrojumi, liecinieču /pers. I/ un /pers. J/ pirmstiesas kriminālprocesa laikā sniegtās liecības, liecinieka /pers. K/ pirmstiesas kriminālprocesa laikā un tiesas izmeklēšanā sniegtās liecības, kā arī eksperta /pers. M/ tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi, kas pierāda to, ka konkrētā ceļu satiksmes negadījuma cēlonis ir /pers. B/ inkriminēto Ceļu satiksmes noteikumu prasību pārkāpums.

Tiesa apšauba apsūdzētās pirmstiesas kriminālprocesa laikā izvirzīto versiju, ka uzbraukums gājējai notika aiz gājēju pārejas, jo tā ir pretrunā ar iepriekš spriedumā norādītajiem pierādījumiem. Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu prasībām, gājējiem, šķērsojot ielas braucamo daļu pa neregulējamu gājēju pāreju, ir priekšroka brauktuves šķērsošanai. Tiesas ieskatā, šajā gadījumā nevis gājējai /pers. D/ bija jābūt uzmanīgākai, šķērsojot brauktuvi neregulējamas gājēju pārejas zonā, bet gan automašīnas BMW vadītājai, apsūdzētajai /pers. B/ bija jāievēro Ceļu satiksmes noteikumi, vadot savu transportlīdzekli. Uz apsūdzētās neuzmanību norādīts arī viņas liecībās, ka, šķērsojot gājēju pāreju, viņa sāka skatīties pa kreisi, lai pārliecinātos, vai pa Slāvu loku brauc transportlīdzekļi. Pati apsūdzētā norāda, ka novērsusi savu uzmanību no ceļa savā braukšanas virzienā, kas, tiesas ieskatā, arī noveda pie izskatāmā ceļu satiksmes negadījuma rašanās. Tiesa uzskata, ka pie šādiem apstākļiem ir pierādīts, ka izskatāmā ceļu satiksmes negadījuma rašanās cēlonis ir apsūdzētās /pers. B/ darbības un viņai inkriminēto Ceļu satiksmes noteikumu prasību pārkāpumi.

Pastāvot šādu apstākļu kopumam, tiesa atzīst, ka apsūdzētās /pers. B/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija pēc Krimināllikuma 260.panta otrās daļas ir pareiza un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētā sodāma.

Nosakot /pers. B/ soda veidu, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas nosacījumiem, tiesa ņem vērā apsūdzētās izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgās personību.

Nosakot /pers. B/ soda mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas nosacījumiem, tiesa ņem vērā vainīgās atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešās daļas noteikumiem, /pers. B/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā, pieskaitāms mazāk smagiem noziegumiem (likuma redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim). Saskaņā ar Krimināllikuma 10.panta pirmās daļas nosacījumiem, apsūdzētās izdarītais noziedzīgais nodarījums atzīstams par izdarītu aiz neuzmanības.

No Krimināllikuma 260.panta dispozīcijas izriet noziedzīgā nodarījuma divi objekti – šis noziegums apdraud ne vien satiksmes drošību, kas ir uzskatāms par izskatāmā noziedzīgā nodarījuma tiešo objektu, bet arī cilvēka dzīvību un veselību, kas ir šī noziedzīgā nodarījuma otrs objekts.

Tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētās /pers. B/ personu raksturojošie dati – agrāk netiesāta, administratīvi nesodīta, VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" datu par apsūdzētās psihiskiem traucējumiem nav, neprecējusies, apgādībā nepilngadīgu personu nav, strādā SIA /Nosaukums B/ par menedžeri. (1.sējums 133., 134., 136.lietas lapa)

Apsūdzētās/pers. B/ atbildību mīkstinošus vai pastiprinošus apstākļus tiesa nav konstatējusi.

Nosakot /pers. B/ soda veidu, tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētā izdarīja mazāk smagu noziegumu aiz neuzmanības, kas vērsts pret satiksmes drošību, papildus tiesa ņem vērā apsūdzētās personu visumā pozitīvi raksturojošās ziņas. Pie šādiem apstākļiem tiesa ir ieguvusi pārliecību, ka vainīgā, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus un uzskata par iespējamu apsūdzētajai noteikt izciest brīvības atņemšanas sodu, saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem, nosacīti, piemērojot pārbaudes laiku.

Tiesa uzskata, ka tieši ar sodu nosacītas brīvības atņemšanas veidā tiks panākts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteiktais soda mērķis par izskatāmo noziedzīgo nodarījumu – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātā un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Nosakot /pers. B/ soda mēru, tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētās atbildību mīkstinoši vai pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Izvērtējot jautājumu par papildsoda piemērošanu, tiesa vēlas norādīt uz to, ka tiesas rīcībā nav ziņu, ka /pers. B/ laika posmā no izdarītā noziedzīgā nodarījuma aiz neuzmanības līdz iztiesāšanas pabeigšanai pirmās instances tiesā būtu pieļāvusi citus administratīvi vai krimināli sodāmus pārkāpumus, kā arī ņemot vērā apsūdzētās /pers. B/ personu raksturojošos datus, tiesa uzskata, ka šajā gadījumā papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu, kas panta sankcijā Krimināllikuma redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim, nebija paredzēts kā obligāts, nav nepieciešams piemērot.

Izvērtējot tiesas rīcībā esošos pierādījumus cietušās /pers. G/ (/uzvārds/) pieteiktajai kaitējuma kompensācijai par nodarīto morālo kaitējumu EUR 28457,44 (Ls 20000) apmērā, tiesas izmeklēšanas laikā noklausoties cietušās paskaidrojumus, tiesa uzskata, ka kompensācija par cietušajai /pers. G/ (/uzvārds/) nodarīto morālo aizskārumu apmierināma daļēji tālāk sprieduma tekstā norādīto apsvērumu dēļ.

Kriminālprocesa likuma 22.pantā deklarēts kriminālprocesa pamatprincips par tiesībām uz kompensāciju par radīto kaitējumu. Tajā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Savukārt Kriminālprocesa likuma 22.pantā deklarētā pamatprincipa praktisku realizāciju regulē Kriminālprocesa likuma 26.nodaļā „Ar noziedzīgu nodarījumu radītā kaitējuma atlīdzināšana" ietvertās normas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmās daļas nosacījumiem, kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Tā paša panta otrajā daļā noteikts, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas

nolēmuma pamata.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmās daļas nosacījumiem, cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai pirmās instances tiesā. Pieteikumā jāpamato par mantisko zaudējumu pieprasītās kompensācijas apmērs, bet kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām tikai jānorāda.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmās daļas nosacījumiem tiesa, nosakot kompensācijas apmēru, izvērtē izskatāmā noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu, psihiskās traumas. Papildus tiesa ņem vērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas tiesu prakses par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā apkopojumu un tajā paustās atziņas par morālā kaitējuma apmēru par atsevišķiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Tiesai iesniegtajā kompensācijas pieteikumā cietusī /pers. G/ (/uzvārds/) norāda, ka 2006.gada 7.decembrī ap pulksten 20.20 /pers. B/, vadot automašīnu BMW, uz gājēju pārejas uzbrauca gājējai /pers. D/, kura no gūtajām traumām mira. Cietušajai un viņas ģimenei tas bija milzīgs zaudējums, cietušās māsai bija tikai 20 gadi, vēl visa dzīve priekšā, taču vienā mirklī tā pēkšņi izbeidzās. /pers. T/ atradās tādā stāvoklī, ka vēl ilgu laiku nevarēja ierasties policijā, līdz ar to /pers. G/ (/uzvārds/) tika atzīta par cietušo. Māte stipri pārdzīvoja, nevarēja atrast spēkus, lai atgūtos, pēc notikušā viņai joprojām ir veselības problēmas. /pers. G/ (Kaņevskai) ar māsu bija ļoti ciešs kontakts, jo viņas bija ne tikai māsas, bet faktiski arī draudzenes. Viena otrai uzticēja dažādus noslēpumus, viena otru atbalstīja, palīdzēja, viena otrai lūdza padomus un bija kopā gan svētku reizēs, gan ikdienā. Viņu starpā bija ļoti ciešs kontakts. Lai gan ir pagājis jau pietiekami ilgs laiks, cietusī joprojām notikušo nevar aizmirst, joprojām ir sāpīgi. Ikreiz, braucot garām notikuma vietai, cietušajai ir ļoti smagi, tas vienmēr atsauc atmiņā tās dienas notikumus. Lai gan iespēju robežās cietusī izvēlas maršrutu, lai notikuma vietā nevajadzētu atgriezties, taču ne vienmēr tas ir iespējams. Māsa aizgāja tikai līdz veikalam un faktiski jau bija atgriezusies mājās, viņai bija atlicis pavisam maz, kad viņas dzīvība tika izdzēsta. (1.sējums 179. – 181.lietas lapa)

Tiesas izmeklēšanas laikā cietusī /pers. G/ (/uzvārds/) paskaidroja, ka viņas māsu /pers. D/ notrieca automašīna BMW, kuru vadīja apsūdzētā. Ātro medicīnisko palīdzību negadījuma vietā izsauca cita persona, nevis apsūdzētā. /pers. D/ aizveda uz slimnīcu, kur ārsts pateica, ka ir niecīgas izredzes, ka māsa izdzīvos pēc negadījuma. Māsa slimnīcā nodzīvoja trīspadsmit dienas, visu šo laiku bija komā, pēc tam nomira. Šādu viņai nodarītā morālā kaitējuma kompensācijas summu cietusī norāda, jo tādā apmērā novērtē viņai nodarīto kaitējumu. Apdrošināšanas kompānijā cietusī griezās ar čekiem par māsas bēru izdevumiem un kapa pieminekli, saņēma aptuveni Ls 2000, taču ar morālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu apdrošināšanas kompānijā cietusī nav griezusies.

Apsūdzētā/pers. B/ tiesas izmeklēšanā cietušās /pers. G/ (/uzvārds/) pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju neatzina.

Izvērtējot cietušās /pers. G/ (/uzvārds/) pieteikumu par viņai nodarīto morālo kaitējumu, izskatāmā noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, cietušajai nodarītā morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu, psihiskās traumas, tiesa atzīst, ka ar katru noziedzīgu nodarījumu personai tiek nodarīts morālais kaitējums un šajā gadījumā cietušajai ir tiesības saņemt no vainīgās personas – apsūdzētās /pers. B/ kompensāciju par morālo aizskārumu. Vienlaikus, nosakot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesai jāievēro samērīguma princips, cilvēktiesību principi, saprātīguma un taisnīguma princips.

Izskatāmajā krimināllietā tiesa ir konstatējusi, ka apsūdzētās /pers. B/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums, kas izdarīts aiz neuzmanības, kura rezultātā gāja bojā cietušās /pers. G/ (/uzvārds/) māsa /pers. D/. Notikušais, nenoliedzami, cietušajai un viņas ģimenei nodarīja dziļu morālu aizskārumu un psihisku traumu.

Tiesai nav pamata apšaubīt cietušās pieteikumā par radītā kaitējuma kompensāciju norādīto, ka izskatāmā ceļu satiksmes negadījuma rezultātā cietusī vēl joprojām izjūt viņas dzīvē neatsveramu, būtisku, tuva cilvēka zaudējumu, cietušās māsa bija 20 gadus jauna, bet viņas dzīve vienā mirklī beidzās. Tiesai nav pamata neticēt, ka cietusī joprojām nevar aizmirst notikušo, viņai joprojām ir sāpīgi, kā arī tiesa neapšauba faktu, ka pēc notikušā gan cietusī, gan visa viņas ģimene ir pārcietusi smagu zaudējumu.

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka cietušās /pers. G/ (/uzvārds/) pieteiktā kompensācija par viņai radīto morālo aizskārumu nav apmierināma prasītajā – EUR 28457,44 (Ls 20000) apmērā un uzskata, ka atbilstīgs morālā kaitējuma atlīdzinājums cietušajai nosakāms EUR 9960,10 (Ls 7000) apmērā.

Vienlaikus tiesa izskaidro, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta trešās daļas noteikumiem, ja cietusī /pers. G/ (/uzvārds/) uzskata, ka ar kompensāciju nav atlīdzināts viss radītais kaitējums, viņai ir tiesības prasīt tā atlīdzināšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 524., 527., 528., 529., 530.pantu tiesa

nosprieda

/pers. B/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem, neatņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības.

Piemērot Krimināllikuma 55.panta pirmās un otrās daļas nosacījumus, sodu /pers. B/ noteikt izciest nosacīti, ar pārbaudes laiku uz diviem gadiem.

Noteikt, ka /pers. B/ ir pienākums desmit darba dienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā pieteikties nosacīti notiesāto personu uzraudzības institūcijā Valsts probācijas dienesta Rīgas teritoriālajā struktūrvienībā Rīgā, Dzirnavu ielā 91/2.

/pers. G/ (/uzvārds/) kompensācijas pieteikumu par radīto morālo aizkārumu apmierināt daļēji un piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. G/ (/uzvārds/) atlīdzību par morālo aizskārumu EUR 9960,10 (deviņi tūkstoši deviņi simti sešdesmit *euro* 10 centi) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības datums – 2014.gada 3.martā.

Tiesnese **Ieva Kulagina**